

Mötesanteckningar sammanställda 2017-05-29

Öppet samråd, Finskt förvaltningsområde 2017-05-23 kl 17-19.00 Kommunhuset

Närvarande finsktalande kommunmedborgare (från två föreningar samt enskilda) Taina Luodelahti, Pirkko Pirttikangas, Seija Tyynelä, Kirsti Riissanen, Leena Karhunen, Sirkka Tuohenmaa, Heli Salvi från svenska kyrkans finska verksamhet samt kommunfullmäktiges ordf. Bengt Storbacka, kanslichef Ida Frödén, folkhälsoplanerare Susanne Cederlund, bibliotekarie Per Andersson, hälsopedagog Pirkko Norberg samt samordnare Airie Tervaniemi.

***Syfte:** Öppna samrådet är till för att informera, ta in medborgarnas synpunkter som förs vidare in i förvaltningarna av samordnaren. Den politiska representationen i samrådet ger de styrande en direkt röst från fokusgruppen. De tjänstemän som är med ska informera och ge svar på frågor från medborgare.*

- 1 Bengt Storbacka hälsade alla välkomna och inledde kort om att tanken är att revidera arbetet så att lagen om nationella minoriteter blir en del av kommunens olika åtaganden. Det handlar ju om mänskliga rättigheter.
- 2 Föregående mötets anteckningar lades till handlingarna.
- 3 **Kommunens utredning om förvaltningsområdet**
Kanslichef Ida Frödén gick kort igenom historiken om finska förvaltningsområdet. Och hur man funderar nu framåt för att hitta ny modell för att förbättra. I arbetet måste förvaltningarna involveras, de har ansvaret för genomförandet. Två förslag kommer att tas fram för diskussion. Just nu är dock socialt hållbart samhälle det som leder hur arbetet ska vara. Det ska inte vara ett parallellspår till kommunens övriga arbete, som det hittills har varit, utan det måste vara en del som faller under mänskliga rättigheter. Utskottet för stöd och strategi ska titta på förslagen. Det ska också diskuteras på ett nytt öppet samråd.
Ida välkomnade också idéer till förslaget redan nu.
- 4 **Folkhälsoteamets boende-enkät**
Susann Cederblad berättade kort om den boende-enkät som genomfördes med äldre under hösten. Den visar på skillnader mellan grupper. De flesta vill bo kvar hemma, upplever att det finns brist på alternativ när man inte orkar bo hemma igen. Flytt påverkas av hälsa, om man blir ensam eller att bostaden inte längre uppfyller behoven man har. Man vill flytta till, inte tvingas att flytta ifrån. Sverigefinnarna ingick också i intervjun med två åldersgrupper och generellt så att vikten av finsk avdelning viktig, man kan tänkas flytta ifrån mindre ort om man får komma till boende där man kan tala finska och umgås med andra där man kan dela språk och kultur. Bastun och finsk TV vill man ju ha också. Sverigefinnarna vill också jobba förebyggande för hälsa, vara mer aktiva.

Diskussion:

- Den digitala utvecklingen har försvårat för äldre och än mer för de som inte kan svenska. Man känner sig otrygg när man inte kan kommunicera via vanligt telefonsamtal utan hänvisas till telefonröst som inte förstår en.

Susann informerade också om att nu finns det för seniorer ett vanligt telefonnummer man kan ringa för att för hjälp inom vården.

Vårdcentral i Lindesberg 0581-85834 måndag 15-16 och torsdag 13-14

Diskussion om behoven av boendialternativ

- Vi på mindre orter saknas service. Vi har stått i kö i flera år till boende i Lindesberg.

I Vedevåg orkar vi snart inte bo i hus, det finns ingen bra service.

5 Länsstyrelsens årsrapport

Samordnaren gick igenom huvuddragen i årsrapporten för 2016 som i år fokuserat på äldre frågor i kommunerna. Rapporten visar att arbetet inom äldreomsorgen gått saktare än man hoppats, att bara hälften av förvaltningskommunerna uppnår det lagen föreskriver. I svaren finns också skillnad (80%) på vad medborgarna tycker och vad kommunen upplever vara ett behov. Grunddelen av lagen uppnås inte ens i förvaltningskommuner för alla nationella minoriteter, men för just det språket man är förvaltningskommunen för, har det lett till förbättringar. Ca 50% uppger sig ha service enligt lagen.

I rapporten finns rekommendationer om hur man bör gå vidare för att förbättra situationen. Bland annat vill man att Socialstyrelsen ska ges i uppdrag att se över nationella minoriteternas hälsosituation och sprida kunskap om dem. Man vill förbättra utbildningen av tvåspråkig personal, t.ex. rekommendera att vård- och omsorgsprogrammet ska utbilda även på nationella minoritetsspråk. Man rekommenderar också att språket bör vara en av punkterna i diskrimineringslagen.

6 Statens utredning om nationella minoritetspolitiken

Samordnaren informerade kort om vad som statens utredare Lennart Rohdin presenterade om sitt arbete. Han lämnar åtgärdsförslag till regeringen den 14 juni. Därefter följer en remissperiod där även kommuner och landsting och medborgarrepresentanter ska vara med under sommaren. Remissvaren ska vara klara i september.

Lennart Rohdin konstaterar att förvaltningskommunerna har varit en framgångsfaktor i arbetet med lagen om nationella minoriteters rättigheter men lagens grunddelar har varit ett, citat: "närmast totalt misslyckande", i alla kommuner. Framgångsfaktorerna har berott på engagerade medborgare och även tjänstemän, vilket Rohdin menar lagens genomförande inte ska beroende av enbart.

Förskola och äldreomsorg finns inte heller i alla förvaltningskommuner. Det saknas också personalförsörjningsplan och revitalisering av språket i många kommuner. Han

sa också att lagen borde finnas med i socialtjänstlagen och skollagen. Nu uppnår skolan inte ens målet om undervisning om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Han nämner också man har bristfällig kompetens om minoriteters hälsa och kultur.

7 Information om verksamheten

- Bastun ska nu få en skylt, att den är symbol för det sverigefinska.
- Det finns nu också en rapport om seniorrådgivningskursen från 4/5. Den visar varför det finns behov av extra stöd när man har språkproblem.
- Utvärderingen av vårens Seniorhälsoträffar tillsammans med Pirkko Norberg visar att det varit positivt till 100% och att man vill fortsätta i höst. Nya teman planeras och samordnaren undrade om vilken dag som fungerar bäst för alla. Torsdagar ok även i höst.

Kommentarer: Lokalen på biblioteket inte optimal. Varför får vi inte vara på Träffpunkt Linden en gång i veckan? För svenskarna hålls den ju tre gånger i veckan.

7 Höstens verksamhet:

- Vi måste få in föranmälning till bussresan 25/8 tillsammans med Hällefors till Stockholm där Finland 100 firas i dagarna tre. För få föranmälningar kan orsaka att resan inte blir av, sa samordnaren.
- Kartläggning ska genomföras igen. Hur går vi tillväga för att nå så många som möjligt? Förslag: kyrkan, föreningar, via möten och fester.

8 Öppna samrådet avslutades 19.15 och Bengt Storbacka tackade för intresset och för deltagarnas synpunkter.

Inbjudan till nästa samråd sker snarast när vi vet om remissförfarandet av statens utredning, möte någon gång i början av september.

Vid anteckningarna: Airie Tervaniemi Tel: 0581-811 30 e-mejl: airie.tervaniemi@lindesberg.se

Ordförande för mötet: Bengt Storbacka, Kommunfullmäktiges ordf.

